

**VAPA2035-ohjelman
Q1 raportti tammikuu-maaliskuu 2025**

Sisällysluettelo

1	Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen.....	2
2	Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen	4
3.	Asumispalvelujen rakenteen keventäminen	6
4.	Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen	8
VAPA2035 -ohjelman yleistilanne 1–3/2025.....		11
Pääviesti ohjelman tilanteesta.....		11
Eteneminen / saavutukset (edellinen 3kk).....		11
Toiminnan painopisteet (seuraava 3kk)		12
Viivästyksiset / Haasteet / Riskit		13

Ydintavoite:

Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelurakenne

1 Ammatillisen neuvonnan, ohjauksen ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
1.1 Ammatillisen neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen (Koljonen)	- Työryhmä järjestäytynyt - Uuteen lakiin liittyvät työntekijöiden osaamista vahvistavat koulutukset aloitettu - Sovittu, että nostetaan Lähitorit arjen tukena - teemaksi Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista sarjaan myös tänä vuonna	- Asiakkuuteen tulo prosessi –työskentely alkaa yhteistyössä lähitorit, vammaissosiaalityö ja palveluneuvonta/Luona - Lähitorit arjen tukena - tilaisuuden ja vammaisjärjestöjen jalkautuminen lähitoreille tilaisuuden jälkeen suunnittelu - Kohdennettu avustushakemus yli 65-vuotiaiden yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja toimintakyvyn tukemiseksi - myös ikääntyneet vammaiset - järjestöjä tiedotetaan	-	Etenee suunnitellusti
1.2 Ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen (Parikka)	- Uuden lain perehdytystilaisuuksia markkinoitu ja perehdytystä järjestetty omana toimintana - Terveystenhuollon professiojohdon kanssa vammaispalvelulain ja terveydenhuoltolain rajapintatarkastelu jatkunut - Sosiaalihuollon professiojohdon kanssa ikäryhmäkohtaiset rajapintatarkastelut käynnistyneet - Palvelulinjan sisäisen tarkastelun työryhmän kokoonpano sovittu	- Terveystenhuollon palveluita työstävä työpaja - SHL rajapintatarkastelut jatkuvat eri kokoonpanoilla - Sivistystoimen tehtävien (aamupäivä/iltapäivähoidon) tarkastelu suhteessa uuteen lakiin	Hallituksen mahdolliset suunnitelmat vammais-palvelulain soveltamisalan avauksesta	Etenee suunnitellusti

Pirkanmaan hyvinvointialue

1.3 Palveluihin hakeutumisen prosessien kehittäminen (Vuorela)	• Yhdyspinta asiakasohjaustyöryhmien toiminta: lanupe+omh+vpl vakiintunutta, työikäiset+vpl toimintaa kehitetään • Vammaispalveluhakemusten vastaanotto keskitetty • OmaPirhan käyttöönottoa suunniteltu • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan • Apuvälinepäätökset keskitetty ja säännölliset tapaamiset apuvälineyksikön kanssa	• Oma Pirhan käyttöönoton valmistelua jatketaan • Liikkumisen tuen päätöksenteon keskittämistä liikkumisen tuen tiimiin jatketaan (valmis 1.9.2025 alkaen)	Sagan käyttöönoton viivästyminen	Etenee suunnitellusti
1.4 Vammaissosiaalityön uudelleenorganisointi (Vuorela)	• Vakiinnutettu 11/2024 toteutettua uudelleenorganisointumista • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelua aloitettu • Toimipisteverkosto pääosin kunnossa; sovittu Nokian vammaispalvelutoimiston siirto kaupungintalolta Pitkänimeen	• Hakemusten käsittelyaikojen/ työnjaon tarkastelua ja tarvittaessa resurssien uudelleen allokointia • Henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu jatkuu • Nokian toimipisteen siirtyminen • Jatketaan yksittäisten muiden toimitilaratkaisujen hakemista	-	Etenee suunnitellusti

2 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
2.1 Itsenäistä elämää tukevien palvelujen monipuolistaminen (Vuorela)	- TIE – Tukea itsenäiseen elämään (ESR+) hankkeen työntekijät aloittaneet, tarkennettu hankesuunnittelu käynnistynyt - Liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat käynnistyneet	- Tie-projektiryhmän käynnistyminen, hankesuunnitelman tarkennus - Erityinen osallisuuden tuki / henkilökohtainen apu käynnistyy omatuotannossa	-	Etenee suunnitellusti
2.2 Etäratkaisujen ja liikkuvien palvelujen lisääminen (Räsänen)	- Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet työnsä ja samalla etäpäivätoiminnan - Liikkuva työtoiminta laajentunut Akaaseen Lempäälästä	- Etätyöhönvalmennuksen pilotointi ja sen kokemukset - Liikkuvan työtoiminnan kokemusten kerääminen	-	Etenee suunnitellusti
2.3 Perheiden tuen kehittäminen (Vuorela)	- Lasten lyhytaikaishoidon kapasiteetin lisäys omatuotannossa (Kurjenraitti ja Lasten lyhytaikaishoidon yksikkö Pitkänieniemi) - Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu	PIRKKO-hankkeessa huomioidaan vammaisia hoitavien omaisten tarpeita	-	Etenee suunnitellusti

2.4 Päiväaikaisen toiminnan kehittäminen (Räsänen)	• Asiakkaiden palveluluokkiin asettaminen aloitettu • Uusien tilojen etsiminen jatkuu	• Päiväaikaisen toiminnan verkostolta kerätään kehittämistoiveita • Uusien tilojen suunnittelu jatkuu (korvaavat ja täysin uudet tilat) • Käynnistetään säännölliset palaverit tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein • Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu	-	Etenee suunnitellusti
2.5. Asiantuntijapalvelujen kehittäminen (Niinivirta)	• Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu käynnistetty, kysely vammaissosiaalityö, asuminen & pv-toiminta • Terveystieteiden kanssa työskentely ja kysely lääkäreille • Uuden vammaispalvelulain mukaisten palveluiden koordinoimismalli ja ohjeet • Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu	• Asiantuntijapalveluiden palvelumuotoilu, työpaja 2.4. • Terveystieteiden kanssa työskentely jatkuu • Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu, Oma Häme yhteistyö	Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu	Lieviä haasteita / riskejä

3. Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
3.1 Tuetun ja yhteisöllisen asumisen lisääminen (Räsänen)	Yhteiset palaverit tuetun asumisen asiakkaiden kartoituksesta	- Uusien tuetun asumisen ohjaajien rekrytointi - Uusien ja siirtyvien asiakkaiden palveluihin sijoittuminen	-	Etenee suunnitellusti
3.2 Perhehoidon lisääminen (Taimi)	- Työryhmän koonti ja toimenpiteiden suunnittelu - Vammaisten perhehoidon nykytilan kuvaus tehty (Vuoden 2024 hoitopäivämäärä, asiakasmäärä, perhehoitajien alueellinen jakautuminen palveluittain) - Perhehoitajia tavattu ja keskusteltu Pirhan tavoitteista huomioiden esim. Vapa2035	- Yhteisten työryhmätapaamisten aikataulutus ja kokoontumiset - Palveluvalikoiman, järjestämistavan ja palvelukuvauksen kokoaminen - Toimintaohjeen päivittämisen aloittaminen - PIRKKO- hankkeen aloittaminen	-	Etenee suunnitellusti
3.3 Ympärivuorokautisten asumispalvelujen kehittäminen (Räsänen)	- Asiakkaiden palveluluokkien tarkistukset - Asiakkaiden osallistaminen uuden rakennushankkeen pohjakuvien arviointiin - Henkilöstöressurssin laskentamalli otettu käyttöön - Lasten yksiköiden esihenkilöiden yhteistyöpalaverit	Palveluluokkiin asettaminen jatkuu	-	Etenee suunnitellusti

3.4. Pitkäaikaisen laitoshoidon vähentäminen (Niinivirta)	• Vaativien erityispalveluiden yksikkökohtaisten alatyöryhmien perustaminen ja työskentelyn käynnistyminen • Lasten asumispalveluiden benchmark • Lasten laitoshoidon muuttaminen 1.1.2026 asumispalveluksi aloitettu • YTA yhteistyökeskustelu Kanta Hämeen kanssa vaativaan laitostuntoutukseen lähettämisestä	• Yksikkökohtaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden kirkastaminen • Aikuisten palvelut benchmark • Lasten laitoshoidon muutos asumispalveluksi etenee • Säännölliset YTA yhteistyökeskustelut jatkuu, tapaaminen 6.5.	Uuden vammaispalvelula in ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu	Etenee suunnitellusti
3.5 Asumispalvelujen palveluverkon kehittäminen (Räsänen)	• Palveluverkkosuunnitelmaa tarkennettu ja priorisoitu kunnittain tarvetta • Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitys	• Sovitaan säännölliset palaverit tilahallinnan kanssa kolmen viikon välein • Jatketaan Pohjois-Pirkanmaan palveluiden selvitystä • Vuokrasopimusten tilanteen tarkastelu	-	Etenee suunnitellusti

4. Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

Osatavoitteet	Eteneminen / saavutukset (viimeinen 3kk)	Toiminnan painopisteet (tuleva 3 kk)	Haasteet, riskit tai päätöstä vaativat asiat	Eteneminen
4.1 Lakiuudistukseen varautuminen ja muutosten toimeenpano (Vuorela)	- Uusien palvelujen myöntämiskriteerit valmiit (erityinen osallisuuden tuki, tuettu päätöksenteko ja valmennus) - Vammaisten asumisen ja päiväaikaisen toiminnan esihenkilöille järjestetty itse lakikoulutus - Aloitettu lyhytaikaisen huolenpidon ja erityisen osallisuuden tuen palvelukuvausten työstäminen	- Uuden lain ja myöntämisperusteiden linjaamista/ myöntämiskäytäntöjen yhdenmukaistamista jatketaan - Uusien palvelujen järjestämistapojen käytänteiden kehittäminen; erityinen osallisuuden tuki, vaativa moniammatillinen tuki - Palvelukuvausten työstö jatkuu	-	Etenee suunnitellusti
4.2 Järjestämisen ja tuotantotapojen kehittäminen (Parikka)	- Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen - Hyvinvointialueitten yhteiskilpailutus vaativissa asumispalveluissa - Lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutuksen valmistelu - Lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa käynnistynyt	- Omatuotannon vahvistus; Pohjois-Pirkanmaan liikkeenluovutuksen selvityksen aloitus - Oma osto vertailtavuuden edistäminen; palveluluokkiin asettaminen jatkuu asumisen ja päiväaikaisen toiminnan asiakkaille - E erityisen osallisuuden tuen ohjaajien (6 hlöä) työt alkavat omatuotannossa	-	Etenee suunnitellusti
4.3 Osaamisen vahvistaminen (Lindberg)	- VAPA täydennyskoulutussuunnitelmaa päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO - VAPA koulutukset julkaistu intrassa	- Täydennyskoulutustoiveiden päivitys 2026 vuodelle - Täydennyskoulutussuunnittelun vuosikellon laatiminen	-	Etenee suunnitellusti

	VAPA Moodle-koulutusten päivitystyö laitettu alulle	- Kokemustoimijoiden hyödyntäminen osana tiettyjä koulutuksia. - Esteettömyys/saavutettavuus auditointien suunnittelun edistäminen vammaispalveluissa		
4.4 Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistaminen (Räsänen)	- Asumisen ja päiväaikaisen toiminnan arvot valmistuneet yhdessä henkilöstön ja asiakkaiden kanssa - Some-markkinointia tehty - Osallistuttu erilaisiin rekry- ja muihin tapahtumiin - Intro perehdytysohjelman käyttöönotto/hyödyntäminen	- Jatketaan osallistumista erilaisiin tapahtumiin - VAPA as ja pt arvotyön jatkaminen osallistaen asiakkaat ja henkilökunta - Kesätyöntekijöiden ja kesäharjoittelijoiden hyvä perehdytys		Etenee suunnitellusti
4.5 Tiedolla johtamisen kehittäminen (Parikka)	- Lähijohdon tieto ja mittarit tarpeet kartoitettu - InterRAI-id toimintakykymittarin käyttöönottoa jatkettu asumispalveluissa - Valmisteltu Asiakas NPS:n käyttöönottoa asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palveluissa	- Lähijohdon tietotarpeiden ja mittareiden jatkotyöstäminen - Valmistellaan palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmän (PSOP) tietojen johtamista yhtenäiselle raportille - InterRAI-id käyttöönoton laajentamissuunnitelman laatiminen kaikilla vapa vastuualueilla - Valmistellaan asiakas NPS käyttöönottoa asumisessa, päiväaikaisessa toiminnassa ja vaativissa erityispalveluissa	- Inter RAI id kilpailutus viivästynyt - SAGA käyttöönotto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset	Lieviä haasteita / riskejä

4.6 Kumppanuusien vahvistaminen (Parikka)	• Suunnitelma vuoden Puhutaan Pirkanmaan Vammaispalveluista 2025 tilaisuuksista valmis • Osallisuusseminaarin toteutus 5.2. • Järjestettiin hyvinvointialueen tilaisuus iltapäivä/aamupäivähoidon tilanteesta • Mukana VAMPO –ohjelman valmistelussa	• Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien toteutus toukokuussa ja kesäkuussa • Osallisuustyöryhmän jäsenet mukaan Pirkan asiakasosallisuusverkostoon • Vammaispalvelujen YTA-alue tapaaminen Pirkanmaalla toukokuussa • Palveluntuottajatapaamisten organisointi	-	Etenee suunnitellusti
---	---	--	----------	--

VAPA2035 -ohjelman yleistilanne 1–3/2025

Pääviesti ohjelman tilanteesta

- Kehittämishojelman toimeenpanosuunnitelma laadittu ja osatavoitteiden vastuuhenkilöt ja keskeiset sidosryhmät tunnistettu.
- Kehittämistyön raportointi ja seuranta projektimaisesti toteutettuna kolmen kuukauden välein vastuuhenkilöiden toimesta. Raportoinnin vuosikello laadittu.
- Osaa tavoitteista edistetty jo viime vuonna ennen VAPA2035 ohjelman hyväksymistä. Muiden tavoitteiden mukainen toimeenpano aloitetaan tänä vuonna.
- Ohjelma etenee pääosin suunnitelmien mukaisesti.

Eteneminen / saavutukset (edellinen 3kk)

Ammatillinen neuvonta, ohjaus ja ensisijaisten palvelujen käytön vahvistaminen

- Vahvistettu ensisijaisten palvelujen käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollon professiojohdon kanssa yhdessä neuvotellen.
- Vammaissosiaalityön uudelleen organisointi valmis.
- Kehitetty palveluihin hakeutumisen prosesseja keskittämällä vpl hakemusten vastaanotto ja liikkumisen tuen sekä apuvälineiden päätöksenteko sekä jatkettu palveluihin hakeutumisen prosessien kehittämistä yhdyspinta-asiakasohjaustyöryhmien kautta. Lisäksi aloitettu henkilökohtaisen avun keskuksen siirron valmistelu vammaispalveluihin.

Itsenäistä elämää tukevien palvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen

- Aloitettu liikkumisen tuen saattajapalvelu ja harjoitusmatkat.
- TIE – Tukea itsenäiseen elämään hanke (ESR+) hanketyön käynnistyminen maaliskuussa 2025.
- Etäpäivätoiminnan ohjaajat aloittaneet vakiintuneen etäpäivätoiminnan.
- Lisätty lasten lyhytaikaishoidon kapasiteettia omatuotannossa.

Asumispalvelujen rakenteen keventäminen

- Tarkennettu palveluverkkosuunnitelmaa ja priorisoitu tarpeita kunnittain.
- Kartoitetaan tuetun asumisen asiakkaita ja koottu työryhmät laitoshoidon vähentämiseksi ja perhehoidon lisäämiseksi.
- Käynnistetty lasten asumispalveluyksikkö omatuotannossa.

Järjestämiskyvykkyyksien vahvistaminen

- Uusien palvelujen myöntämiskriteerit saatettu valmiiksi.
- Henkilökohtaisen avun tuotantotapa-analyysin työstäminen.
- Osaamisen vahvistamiseksi täydennyskoulutussuunnitelmat päivitetty yhteistyössä IKI ja TKIO:n kanssa.
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman edistämiseksi valmistuneet yhteiset asumisen ja päivääkaikaisen toiminnan arvot. Lisätty some näkyvyyttä ja osallistuttu rekrytointitapahtumiin.
- Kartoitettu lähijohdon tietojohtamisen tarpeet ja vaikuttavuusmittarit.
- Vahvistettu kumppanuuksia Pirkanmaan vammaisjärjestökentän kanssa Puhutaan Pirkanmaan vammaispalveluista tilaisuuksien suunnitelmalla vuodelle 2025.

Toiminnan painopisteet (seuraava 3kk)

- Jatketaan aloitettua kehittämistyötä huomioiden vammaispalvelulain soveltamisalan uudet ohjeistukset sekä rajapintatarkastelua suhteessa ensisijaisen shl, thl ja sivistystoimen lainsäädäntöön.
- Uuden lain ja myöntämisperusteiden tulkinnan yhdenmukaistamista jatketaan.
- Kerätään kokemuksia keskitettyjen vammaispalvelujen toimivuudesta sekä uuden lain mukaisista palveluista ja tehdään tarvittavia muutoksia/ täydennyksiä.
- Edistetään omatuotannon ja ostopalveluiden vertailtavuutta; henkilökohtaisenavun tuotantotapa-analyysin valmistelu sekä omatuotannon asiakkaiden palveluluokkiin sijoittelu.
- Kehitetään asiakasosallisuuden eri menetelmiä edelleen.
- Jatketaan palveluverkko-ohjelman työstämistä yhdessä tilakeskuksen kanssa perustetussa työryhmässä.
- Tiedolla johtamisen kehittämisessä edistetään Rain:n käyttöönottoa, valmistellaan johdon tietotarpeet ja edistetään asiakkaan NPS-palautejärjestelmän laajentamista.
- Jatketaan yhteistyötä yhdyspinnoilla ja YTA-alueen kanssa mm. toukokuun yta- aluetapaamisessa.

Viivästyksset / Haasteet / Riskit

- Uuden vammaispalvelulain ja kehitysvammalain soveltamisen ristiriidat ja valtakunnallinen ohjaus puuttuu.
- Hallituksen säästösuunnitelmat liittyen vammaispalveluihin/ mahdollinen soveltamisalan avaus.
- InterRAI-id ohjelman kilpailutus viivästynyt.
- SAGA asiakastietojärjestelmän käyttöön otto viivästynyt ja tietolähteet hajanaiset/puutteelliset.

Seuraa meitä somessa.